

KIADÓ HIVATAL:
Szikes Antal könyvnyomdá-
ja, hova az előfizetési pén-
zek, hirdetések és minden
a kiadóhivatalt érdeklő
közlemények küldendők.
Nyitlitérben egy sor
közlési díja 10 krajcár.
Hirdetések jutanyos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.
MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR.
Egész évre 5 ft. — kr.
Félévre . . . 2 ft. 50 kr.
Negyedévre 1 ft. 25 kr.
SZERKESZTŐSÉG.
Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.
Kéziratok nem
adatnak vissza.

Hivatalos közlemények.

H I R D E T M É N Y.

Közírré tételik, hogy az 1896. évi állítás köteles ifjak mind a három korosztálynak összeírása, a f. hó 8 ik napjától 15 ik napjáig 8 napon át az 1888. évi VI. t. cz. végrehajtására vonatkozó utasítás 30 ik szakasz 2 ik pontja értelmében, a város tanács termében közszemlére kitételett, s hogy mindenki aki:

a, valamely kihagyást vagy téves bejegyzést vesz észre, vagy:

b, az illetőségű sorozó járason kívül leendő állítás megengedése, vagy a szolgálati kötelezettség teljesítése tekintetében megengedett valamely kedvezmény iránti folyamodványok ellen kíván kifogást tenni, felhívatik, hogy ezt a járási tisztviselőnél jelentse be.

Kelt Szarvason, 1895. Decz hó 6-án.

Az előjáróság.

Munkaidőben.

Munkában áll az ország. Feltűrt karokkal, lázas sietség pirjával arczán sűrű munkasztatánál a százkezü ipar és a nemes vetekezés hevével igyekszik megkésztíteni tudása szerint a legszebbet, a legtokéletesebbet — mutatóba a világ elé.

Készül az ezredéves nemzeti ünnepre, melyen a látogatást tevő művelt világ szeme

elé akarja tární munkájában a mai Magyarországot.

Ez a nemes buzgólkodás annyira leköti minden erőt, figyelmet és gondolatot, hogy hétköznapi gondjai és bajai nyűgétől mintegy megszabadulva, egészen szakmája terveibe, munkáiba s a sikeren előre derengő fénysugaraiba temetkezik a dolgozó ipar, egy kétségtelenül érdekes és lebilincselően szép képet nyújtva az általános viszonyok szemléelőinek.

A kép összhangját kevés disszonáns vonás zavarja, az égető kérdések, ki nem elégitett és el nem temetett panaszok tárgyalása munka utánra lett halasztva, a jövő év rendezésében, a következő ünnepelés örömapjaiban fog eltelni s majd a kiállítást követően zudul le a felgyülemlett panaszok egész árja ismét, élénk görditve azokat a már nem ismeretlen szirtdarabokat, melyeket sokszor leirtunk, sokszor kerülgettünk jobbról, balról, egy-egy goromba sarkot le is faragtunk róluk, de a melyeket az utból félre hengeríteni mindedig nem tudtunk.

Am akkor valóban el is jön az ideje annak, hogy erőteljesebb eszközökkel és nem egészen üres kézzel lássunk az orvosolható bajok orvoslásához, mert a nemzeti dicsőségért most folyó lázas munkának meg lesz a visszahatása, kimeríti az erőket és fogékonnyakká teszi a melankoliára.

Erre a magyar iparos közönségnek különben is őseredetű hajlandósága van, melynek nyilvánulásában csak az utóbbi évek ta-

nulságai közt volt észlelhető némi józan visszaesés.

Kénytelenek voltak ugyanis maguk az iparos körök is belátni, hogy sok jelszavuk frázis, sok kívánságuk lehetetlenség, mely ha teljesítették is, a világ forogna és haladna csak mi maradnánk hátra.

A gyárigépek egyenletesen erősbülő egészséges zaja mindinkább tulszárnyalja azt a másik zajt, mely azelőtt az ipar mezejét a kisiparosok beteges panaszkodásával eltöltötte.

Része van e változásban azoknak az intézkedéseknek, melyeket az ipari kormányzat számos teljesíthető kívánsalom és jogos igény kielégítésével a kisiparosok közérdeke javára tett s melyekkel bennök fokont meg erősítette a tudatot, hogy legfelsőbb helyen teljes jóakarattal és aggodó gondoskodással nyilvánult érdekeik iránt s hogy majd minden megtörténik, a mi nem lehetetlen.

Része van továbbá a változásban annak az erősbülő józan fellegősnak melyet a terjedő műveltség magasabb látköre, ha lassan is, de bizton beleoltódott már minden rétegébe, hogy a nagyipar és a kisipar nem két ellenséges tábor, melynek célja egymást pusztítani, hanem a gyáriparnak saját független céljai vannak s az ő arczképét a nemzetgazdaság szervezetében, a kisipar soha be nem tölthetné már, hanem ha nem volna magyar gyártermelés, ennek egész munkáját nem a kisipar, de idegen nemzetek gyártermelési ipara helyettesitené, vigyis kész aranyért vásárolnók

TÁR O Z A.

Franczi.

Novella.

Nem felejttem el soha, és kivülem bizonyára még sokaknak a kisváros lakói közül emlékezetében lesz az öreg hegedűs.

Emléke bevésődött gondolataimba, mélyen, a mint csak igazi karikatúrák bevésődni szoktak. Ha olvasóm valaha az angol „Punch” czímlapját látta, akkor fölösleges róla mindenemü leírás. Ugyanaz az arcz, ugyanazok a merev, kifejező arcvonások.

Franczit a természet nem teremtette óriásnak. Kicsiny, söt piczike volt. Vékony vörös orra majdnem átlátszó, ajkán inkább bágyadság, mint guny kifejezésével. Szemei szürkék, örökös és oly végtelen szájalom kifejezésével, a melyet ilyen öreg, száraz szemekben nem igen láttam még, Osz hajszálait fakó zöld sapka fődte, melyet az idő már nagyon nagyon megviselt. Ma már ilyen sapkát csak elvétve egy-egy falusi gyermekben, ha lát az ember. Kopott zöld kabátján színe-hagyott selyemgallér, behorpadt sárga rézgombok, nadrága különösen tédren szűk. És ehhez a szájalmas alakhoz még hozzá járult az is, hogy Franczi pupos volt.

Bármily különös, söt csudálatos is volt az alakja, mi gyerekek sose mertük volna kicsufolni, söt bizonyos félelemmel tekintettünk rá. Franczi röviden lélegzett és nagyon köhögött. Hogyha negyedik emeleti lakásra tartott, minden tizedik lépcsőnél megállt és a falhoz támaszkodva kipihente magát. Inkább nagy kerülőt tettünk, semhogy eléje kerüljünk és ha anyám

krajczárt adott, hogy adjam az öregnek, reszkető kézzel és visszatörtött lélekzettel nyújtottam oda neki. Még a meglett emberek sem igen tréfálkoztak véle csak az utcájából suhancok kiállottak olykor utánna; „Nini az öreg Franczi kocsmába jár, még mi itt görnyedünk a munkában.”

Abban az időben apám gyakran betért a Glaubitz-féle vendéglőbe egy pohár sörre. Itt aztán együtt időgáltak a régi jó katonapajtások, a nyugalomba vonult harezfiak. Gyakran elvitt oda magával engem is. Néma szótlanúsággal ültem ott és figyelemmel hallgattam a már vagy hatszor elbeszelt törtétiakat.

Egy nap ott találtuk Franczit is. A lármozó, kiabáló, nevetgélő tömeg között, kinek-kinek kíváncsalmá szerinti nótát huzott. Még emlékszem rá, hogy a bánatos Franczi vidám nótái könnyekre fakasztottak; miért, magam sem tudtam volna, megmondani.

Az ivószoba tele volt emberekkel, harapni lehetett volna a füstöt.

Egyszerre néhány rosszul öltözött munkakerülő fölkel az asztaltól és Franczit székestől az asztalra emelték. Általános taps és hahota kísérte a szegény ember vergődését ott a magasban. Franczi már tudta ilyenkor mi a kötelessége. Nyikorogtak hegedűjének a hurjai, ő uaga pedig kurjantott mellé. Az ő „ihajhaj” a azonban inkább szájalmas, mint vigaszt keltő volt. De az emberek nem igen vették észre.

— No nézzétek — mondá hangosan föl kacagva Strnad ácsmester — hát nem mondaná akárki is, hogy egészen olyan a Franczi, akár csak egy háromhetes ázott zsömle!

Nevetés kísérte a hasonlatot. Franczi tust huzott rá és ihajházni kezdett. De a rettenetes köhögés félbeszakította.

— Csak tovább Franczi, ne hagyj magad azért se. Ugy sincs sokad hátra . . . Nem sokára egy özeveggyel több lesz . . . Mondd csak, mi jutott eszedbe, hogy olyan természetes asszonyt végy feleségül.

— Na . . . na! — röhögött tovább Franczi — persze lát a mivel én kisebb vagyok, ő meg azzal nagyobb. Ketten csak kiteszünk egy tisztességes párt.

— Aztán hányszor kapsz napjában verést he? A köhögés annyira elfogta Franczit, hogy nem hallotta, a mit hozzá beszéltek.

— Hogy mondtátok?

— Kapsz-e sok verést az asszonytól?

A sűrű füst nem engedte szóhoz jutni. Lélekzete meg-megesuklott, a köhögés egyre bántotta.

— Nem . . . de igen különösen esütörtökön és pénteken, a mikor bitangok, töletek egy krajczárt sem kapok. Huszonöt garasnál kevesebbet nem szabad hazavinnem. Ha kevesebbet keresek, kün hálhatok az ajtó előtt. Másnap meg nem ad az asszony kenyérenél egyebet onni. Ha szólni merek, elnászpángol. Ha van elegetű pénzem, akkor én is merek a szeme közzé nézni és úgy odaszólok neki, ha nem tesz úgy, a mint én akarom, hogy no! Csapunk aztán lakzit, hujj!

Föl akarta huzni a hurokat, de erős köhögési roham fogta el újból. A lármozó nevetése, mint a karnak kísérte a köhögést. Egész testében megremegett és a hegedű kiesett kezéből. Ha Strnad mester oda nem szalad, hát ő is a hegedűje után esik.

Rosszul van szegény nyomorék. Vendéglős, egy üveg igazit neki. Szedjétek fel a szerszámát, azután szedd össze magad Franczi, menj haza és aludd ki magadat jól.

Franczi lassan kisompolyog. Ottkün a hideg csa.

a külföldtől meg mindazt a sok milliónyi értékű cikket, a mit idehaza részben már meg tudunk gyártani s a minék gyártása közben Magyarország 3386. gyárában sok százezer munkás családnak ad a munka kenyeret.

A kézműiparnak is meg van a maga szerepe s az ország belső házi szükségletei kielégítésében tekintélyes tér jut számára, melyet nem annyira tömeges termelésével, mint cikkei izléses voltával és szoliditásával; úgy a munkálkodás szakavatottságával foglal le magának.

És boldogságának alapfeltételeit is önmaga irányozza, azokat a feltételeket, melyek jövőjének sikereit rejtik magukban önmaga nevezheti meg: az állam csak az alkalmat adhatja s az alkalomhoz vezető uton a segítőkézzelel való vezetést, de teljesen gyámságba és tartásba nem veheti.

Ámde az ipari szakképzés intézményeinek nagy hiányosságáért s az e téren történő lépések lassúságáért, elégtelenségéért a felelőséget már nem lehet magára az iparososztályra hárítani. E tekintetben a kormánynek csekély anyagi eszközök állanak rendelkezésére és az ország szaktanítási állapotai szegénytelenek hátra vannak.

Viszont a szövetkezeti eszme terjedésének nehézségei arra vallanak, hogy legfontosabb életérdekei iránt a magyar iparosközönségnek kevés érve van s az egyik rész egyéni hiúságból és rosszul felfogott függetlenségi vágyból, a másik rész álszeméremből és indolenciából visszahúzódik osztályérdekeinek a nagyiparral szemben egyedül versenyképes védő eszközétől.

Az iparos-segédék és tanoncok a kiállításán.

Hazánk általános ipari haladásának bemutatása mellett, iparnevelési szempontból országos érdek a serdülő munkás fiatalság ambíciójának fölkelésére, szorgalmuk és ügyességük ösztönzésére a millennium alkalmával külön kiállítást rendezni az iparostanoncok, segédék és munkások készítményeiből. Hogy az ezredéves kiállítás hazánk kulturális viszonyainak e tekintetben is hű tükre legyen, a kereskedelmi miniszter most az összes kereskedelmi és iparkamarákhoz, ipartestületekhez és társulatokhoz felszólítást

intézett, hogy az ipari segédszemélyzetet a jövő év július 15-én kezdődő és egy teljes hónapon át tartó időleges kiállításán tömeges részvételre buzdítsák.

Ebben a kiállításban részt vehet minden magyar iparos-tanonc, segéd és munkás akár itthon, akár külföldön tartózkodik, ha 1896. január hó végéig sajátkezü munkáját az ezredéves kiállítás igazgatóságához Budapestre bejelenti. A később jelentkezőket csak különös figyelmet érdemlő esetekben veszik figyelembe. A beküldött tárgyak kiállítása és elbírálására külön bizottságokat szerveznek, melyek úgy az elismerő-oklevelek, mint a pénzbeli jutalmak magasságáról és mennyiségéről szakbirálat alapján a Miniszternek, mint a kiállítási országos bizottság elnökének, indokolt előterjesztést tesznek. Minden kiállító, még ha jutalmat nem nyer is, részvételének emlékére emlékműnyit kap.

A kiállításra elfogadott tárgyak 1896. július 1-ig bérmentve küldendők a kiállítás igazgatóságához; a csomagolásra és szállításra nézve az általános szállítási szabályok irányadók. A küldeményhez a munkaadó vagy gyári vezetőnek bizonyítványát kell csatolni, hogy a kiállító tényleg nála van szolgálatban, a beküldött tárgyat tényleg ő készítette, mennyi időt fordított annak elkészítésére és milyen munkaeszközök állottak rendelkezésére. A gazdának ezt a bizonyítványát az illető ipartestület vagy iparhatóság igazolja. A kiállításáért, ugyszintén azok elhelyezéseért, a szükséges asztalokért vagy álványokért díjat nem kell fizetni és a visszaszállítás költségei is a kiállítás terhére esnek.

A tanoncoknak, segédeknek és munkásoknak tehát minden tekintetben meg van könnyítve az ezredéves kiállításban való részvétel és ennek folytán remélhető, hogy tömeges jelentkezésük és ügyes munkáik által az ipari remekelésnek ezen, reájuk nézve gyümölcsöző kiállítását minél vonzóbbá, gazdagabbá és érdekesebbé fogják tenni.

Alább közöljük a felhívás teljes szövegét, melyet melegen ajánlunk az ipartestület vezetőinek figyelmébe:

FELHÍVÁS

az iparostanoncok, segédék és munkások készítményeiből rendezendő időleges kiállításba való részvételre nézve.

Hazánk ezredéves fennállása alkalmából rendezendő kiállításnak célja bemutatni

Magyarország szellemi és közgazdasági állapotát.

E cél szem előtt tartva, a kiállítási program felüli a nemzeti munka minden ágazatát, de első sorban kiváló szerepet juttat a hazai ipar minden tényezőinek.

Mi sem természetesebb ennél fogva, hogy a hazai ipar keretében megfelelő helyet kell elfoglalni az iparostanoncok, segédék és munkások kiállításának, a melyben oly egyének versenye érvényesül, a kiknek ügyessége és izlése, szorgalma és ügybuzgalma zálogát képezi a hazai ipar méltán várható felvirágoztatásának. De tanubizonyítást van hivatva szolgáltatni ez a kiállítás arra nézve is, hogy az ipar e nélkülözhetetlen segédmunkásai, szakmájuk keretében különösen az utolsó 10 esztendő óta mennyire haladtak?

Az iparostanoncok, segédék és munkások tervezett kiállítása ennél fogva nagy jelentőséggel bír és pedig nem csak az 1896-iki ezredéves orsz. kiállítás teljessége szempontjából, hanem kiváltképen az illető kiállítók között támasztandó versenynél fogva, a melyet ezen kiállítás előidézi s ez által a magyar munka ezen ágazatának életrevalóságáról, szellemi erejéről tájékoztatást nyújtani hivatva van.

Nagy súlyt helyezünk tehát a szóban levő kiállításra és ép azért teljes bizalommal fordulunk mindazokhoz, a kiknek hathatós közreműködése nélkül ezen kiállítást létrehozni teljes lehetetlenség volna, hogy illetékes körökben befolyásukat oly irányban érvényesíteni sziveskedjenek, hogy ezen kiállítás nem csak mennyiség, de minőség tekintetében is megfeleljen ama várákozásnak, a melyet hozzá fűzünk; buzdítsák, támogassák azokat, a kik tehetségüknél fogva a kiállításban részt venni jogositva vannak.

Ezen tényezők pedig a kerületi és helyi bizottságok, a kereskedelmi és iparkamarák, az ipartestületek és társulatok; továbbá a külföldön hazafiás szellemben működő magyar egyletek; mert a jelen kiállításban a külföldön lakó és magyar honos iparostanoncok, segédék és munkások is résztvesznek készítményeikkel!

Nagy feladat vár e kiállítás rendezése körül különösen a kerületi bizottságokra, a melyek nem csak a kiállítási tárgyak elkészítésének ellenőrzése, hanem a feleknek a szükséges tudnivalókkal leendő ellátása, a bejelentési ivateknek összegyűjtése és a kiállítási igazga-

lós téli szél megcsapkodja arcát. Megáll, térdei megmozognak és mintegy magához beszélve szól:

— ... Mintha csak valami sugná, hogy menjek haza ... haza ...

Feltápáskodott és utnak indult. Az utcákon végigsöpörte a szél a havat. Sűrű pelyhekben hullott a hó. Hatalmas pamatok csapkodtak az arcába. Csak ment előre, a végtelenség látszó, hóborította utcákon.

Összehúzta magát mint egy gombóc és úgy vándorolt előre a fákkal szegélyezett, jól ismert uton. Már előre félt ha a Miklós-térre ér. Ott nagy a szél és nem bír meg vele.

— ... Mintha csak valami sugná, hogy menjek haza ... Hát előre öreg!

A mint magában mormogja e szavakat, kiér a szabad térre. A szél egész dühével neki fordul és arcába vág egy marék havat. Lélekezete már-már eláll a nagy erőlködésben, keres támaszt, a miben megfogódhatnék, de egy újabb szélrohamból, mint könnyű pelyhet ekapja és földre teríti.

Nagy nehezen újra feltápáskodott.

— Haza kell mennem, meghalok az aggodalomtól ... bátorította magát és újra neki indult.

Nagysokára aztán mégis hazaért. Majd minden kénytelen, minden utcásoroknál pihenőt tartott. A csengettyű is alig bírta meghuzni. Elecsuszott és ájtultan esett el a hóban.

Fár pillanatig csöndesség volt. Aztán léptek halanszítottak és megnyílt az ajtó.

Erőtlen, magas asszony jelent meg a küszöbön.

— No mi lett édes Franczikám, mi a bajod? Odafutott hozzá és fölkapta az embert a karjaiba, akár egy gyermeket.

— Az Istenért, mi történt? és gyöngéden beszélgetve viszi be a szobába.

Csönd ... csönd ... nem szabad mindjárt megijedni ... suttogja Franczi, a mint érzi, hogy otthon van.

Az asszony szónélkül leteszi egy székbe az asztal mellé.

— Alezik már a kicsike? kéri az asszonyt és elnyomja a kitörni akaró köhögést.

— Igen, igen, alezik szegényke, feleli amaz elfojtott reszkető hangon és letérdel a földre a szalmazsák mellé.

Az olajmécses halvány világa beáramlotta a szegényes szobácskát és ráveti fényét a körülbelül tízéves sovány kis lányra. Szénfekete haja ziláltan omlik alá, egész kicsiny lényén láthatni, hogy nemrég került barátságos hajlékba. Sovány kis arccsokáján meglátszanak a nélkülözések nyomai. Szemei levannak hunyva, kezeckéi imára kulcsolva.

— Mit csinál a kis lány? nem nyughattam miatta, haza kellett jönnöm. Siettem, a hogy csak tudtam. No ne sirj öregem, hoztam pénzt, kerül orvos-ságra is.

— Szegénykének nincs orvos-ságra szüksége.

Az asszony nem tudja tovább visszafojtani könnyeit és zokogva ráborul a hideg testre.

— Meghalt?

Franczi a székről elcsukló jajkiáltással esik le a földre.

Nem tudta elhinni azt, a mit az asszony mond, maga akart meggyőződni az iszonyú valóról. De már az első lépésnél ájtultan terült el a földön.

Másnap, mi gyerekek csapatostul mentünk az utcán, melyben Franczi lakott. Azt mondták, hogy kiterítve fekszik. Félünk a halottól, de mégis akartuk nézni.

A szoba tele volt résztvevőkkel és kíváncsiakkal. A sirdogáló asszony mellett állott Strnad ácsmester és komoran nézte az egymás mellett kiterített két holtestet.

— Hát nem úgy fekszik itt, akárcsak egy háromhetes aszott zsömle — szólalt meg végre.

— Most már nem marad egyéb hátra minthogy fölkapom a gyerekeket és viszem egyszerre ...

A szó megakadt a torkán, eltordult, hogy letörölje könnyeit.

... A halvány kis angyal magával hitta a fáradt Franczit, messze ... messze ...

R. B.

tósághoz való juttatása tárgyában is kell intézkedniök.

A kiállításban való részvételre vonatkozó határozmányok különben a bejelentési ívekhez csatolt szabályzatban soroltnak fel részletesen; mindamelllett e helyen is szükségesnek tartom kiemelni, hogy

1. minden egyes bejelentő csak szakmájába vágó s általa készitendő tárgyakat jelenthet be a kiállításra;

2. a bejelentési határidő 1896. évi január hó 31 én jár le;

3. a két egyenlő példányban kiállítandó bejelentési ívek azon kerületi vagy helyi bizottságnál nyújtandók be, a melynek területén az illető bejelentő tartózkodik; külföldön lakók bejelentési ívei azonban vagy az ottani magyar egyesület útján, vagy közvetlenül is beküldhetők a kiállítási igazgatósághoz;

4. ezen időleges kiállítás 1896. évi július hó 15 én nyílik meg és augusztus hó 15 ik napjáig tart;

5. a kiállításra elfogadott tárgyak 1896. évi július hó 1 ig bérmentve lesznek a kiállítási igazgatóság címére beküldendők; azok díjtalan elhelyezéséről és visszaküldéséről a kiállítási igazgatóság fog intézkedni úgy, hogy e csoportbeli kiállítók még térdíjat sem fognak fizetni; végül

6. a kiállítók arany-, ezüst-pénzbeli jutalmakkal, elismerő oklevelekkel, esetleg emlékművekkel fogják kitüntettni.

Ezek felsorolása után van szerencsénk ismételtlen tiszteletteljesen felkérni a t. Czimet, hogy az iparostanonczok, segédek és munkások időleges kiállításának rendezésében hazafias buzgalommal résztvenni és saját hatáskörében mindent elkövetni sziveskedjék, hogy az ezredéves országos kiállításnak ezen csoportozata minél fényesebb sikert tüntessen fel.

A szükséges bejelentési ívek szétosztás végett idezártam a kerületi bizottságok és külföldi magyar egyesületek rendelkezésére bocsátattnak.

Budapesten, 1895. évi november hó 19 én.

SCHMIDT s. k.,
ministeri tanácsos, kiállítási igazgató.

Ujdonságok.

Esperességi ügyek. — A békési esperességnek 3 esperességre való szétválása — úgy látszik — mégis végbe megy ez esztendőben. Ugyanis az a bizottság, melyet az augusztus 21-iki tót-komlósi esp. közgyűlés küldött ki szétválás előkészítésére f. hó 4-én szerdán gyűlt össze B. Csabán, a mikor megbizta Áchim Ádám esperest, hogy a leendő 3 esperesség egyházait hívja fel esperesek és felügyelők választására. Az ezekre vonatkozó szavazatok f. hó 24-ig küldendők be. Ugyane bizottság megbizta Koren Pál csabai lelkészt, hogy az eddigi esperességi pénztár további kezelésére, és Benka Gyula szarvasi főgymn. igazgatót, hogy a főgymn. további kormányzására vonatkozó ügyrend tervezetet készítsenek. December 28-án a bizottság újra összefog jönni, felbontja az esperes — felügyelőkre vonatkozó szavazatokat s intézkedik véglegesen a még szükséges dolgokban. Esperes jelölteknek emlegetik a békési esperességben: Csermák Kálmán tót-komlósi, aradiban Koren Pál csabai és a csanádiban Czinkoczký Márton — meg Petrovits szentesi lelkészeket. — Felügyelőül Zsilinszky Mihály államtitkárt, Haász Sándor aradi ügyvédet és Solymosi László bárót. — Kiváncos is volna, hogy ez ügyek végre tisztázódjanak. De hogy mi lesz a szarvasi főgymnasiummal? Mindenkié vagy senkié lesz-e? Mindenkié, mikor parancsolni, senkié ha költeni áldozni kell rá? Úgy fogják-e megalkotni kormányzó testületét, hogy az biztosítékát s nem akadályozóját fogja-e képezni a jövő fejlődésnek, a jövő titka? Mert bizonyos féltékenykedési jelek mutatkoznak már most is és csodálatos, hogy épen azoktól féltik az iskolát, a kik annak elkövetkezése képezik a tanároktól. Videant consules.

Községi képviseletünk folyó hó 3-án közgyűlést tartott, melyen a következő határozatok hoztak: A sertésvesz elfolytása érdekében Gaál János és

Krsnyák János zárlat alatt levő sertés állományának kijártása céljából megvételét a közgyűlés nem tartotta céljirányosnak, amennyiben a tulajdonosok oly árt követeltek, melyet megadni nem lehetett. 2. A községi választó kerületek megalakítása, hogy a választási helyek a régié maradjanak elfogadott. 3. A gyám-pénztár terhelő adóknak a tartalék alaphól való kiutalása iránt a megyei árvászekhez felterjesztés teendő. 4. Az árvászek 16927 számú végzése, mely szerint ideiglenes gyám-pénztári ellenőr a közgyám nem lehet a közigazgatási bizottsághoz megfellebbezendő.

A mérnök-számvevői állásnak f. hó 30-án leendő betöltésére vonatkozó főszolgabírói határozatot néhány helybeli lakos megfellebbezte, s azt kérelmezte hogy a választás a jövő évben tartassék meg.

Névnepok. Dr. Salacz Oszkár, és Oláh Miklós nevenapjai igen közel esnek egymáshoz, a mi meglehetősen nagy baj azokra nézve a kik szeretik a jót, de könnyen megárt nekik. Így járhattak a héten is, mert vasárnap Oszkár napon, Pénteken Miklós napján kereset fel a két vendégszerető házat s ott a város intelligentiájának itt a tüzoltóságnak is részvételével dicsérték azt a jószokást, melynél fogva a jóbarát ekkor is elmegey jót kívánni a jó barátjának, ha nem is híjják. Oláh Miklós-nál a tüzoltóság névben Dancs Béla elnök üdvözölte a tüzoltó parancsnokot s kívánt minden jót neki és családjának. A tüzoltókat Gróf Bolza Géza főparancsnok vezette. Dr. Salacz Oszkár-nál Dr. Kresmárik János a szíves házigazdát Valentinyi Jenő a pártalan műveltségű és közkegyeltségnek örvendő háziasszonyt éllette, a kik a késő esti órákig el nem engedték házukból a szívesen látott jót kívánókat.

Lelkészítetés. A [szarvasi ág. ev. egyház] ujonnan választott lelkésze, P l a c s k ó I s t v á n, e hó 10-én érkezik városunkba, s 15-én folyik le hivatalába iktatásának bizonyára úgy reá, mint a hivekre is lélekemelő s emlékeztető ünnepélye. — Este vacsora lesz tiszteletére, mely a részvevők nagy száma után itélve lelkesnek és fényesnek ígérkezik.

A jótékonyág pavilonja a millenárius kiállításán. Magyarország sok ezer jótékony intézete külön épületet kap az ezredéves kiállításán. Eredetileg a köznevelődés és részben a közoktatás kiállításába szánják a jótékony intézetek és egyesületek kiállítását, de ez is olyan nagyra és izmozra fejlődött, hogy külön hajlékot kell számára emelni. Ebben a legközelebb elkészülő pavillonban lesz a siketnémák, vakok, gyengeelméjűek nevelésére és oktatására vonatkozó minden eszköz és adat, árvaházak, szeretetházak, menedékházak kiállítása, a különféle jótékony intézetek kiállítása, továbbá mindazok az érdekes dolgok, amelyeket maguk a társadalom [gyámoltjai] készítenek, előállítanak. Az új pavillon terve a műszaki osztályban készül s rövid időn már hozzáfognak a kivitelhez.

Miniszteri rendelet a vadak elárúsítása és postai szállítása tárgyában. A belügyi m. kir. miniszter önméltósága Békésvármegye közigazgatási bizottságának előterjesztése folytán az 1883. évi XX. t. cz. 30 §. alapján elrendelte, hogy a vadak elárúsítása, szállítása, vagy vásárlása nevezett vármegye egész területen csakis a vad jogos szerzését bizonyító s az idézett törvényszakasz értelmében kiállítandó igazolványok előmutatása mellett történhessék. Ezen körülményt azon hozzáadással hozzuk a nagyközönség tudomására, hogy szabályszerű igazolvány nélkül feladni szándékolt vadakat a kir. postahivatalok nem továbbíthatják.

A vármegye törvényhatósági bizottságának alakuló gyűlése folyó hó 20-án, azt követőleg az általános tisztújítás pedig a következő napon, szombaton december 21-én lesz. Az alakuló, illetőleg tisztújító közgyűlésre a meghívók e hét elején fognak szétküldetni.

Elöléptetések. A kereskedelemügyi miniszter az államépítészeti hivatalok személyzeti állásában H a v i á r Lajos kir. mérnököt a gyulai államépítészeti hivatal főnökét, továbbá K i k i n d a i Gyula kir. mérnököt főmérnökökké, nevezte ki.

A szentes-orosházi vasút ügye. Építési terv kettő is van: egyik S z e n t T o r n y a, másik B á n f a l v a irányában vezetné a vasutat, de az érdekeltég nézete szerint egyik sem életképes; arról pedig, hogy a kérdéses vonal sárréti vagy szarvas-mezőhegyesi vasutvonalok módjára az érdekeltég által befizetendő törzsrészevényeken épüljön, egyáltalán szó sem lehet.

Szarvasi tanító-egyesület. A szarvasi tanító-egyesület Benka Gyula főgym. igazgató s tanító-egyesületi elnök vezetése mellett a tanítóképző gyakorló iskolájában mult vasárnap dec. 1-én d. u. 4 órakor tartotta rendes havi gyűlését. A gyűlés első tárgyát Seltmann Lipót gyakorlati előadása képezte, ki „Az arany” című olvasmány tárgyalását mutatta be növényekkel. A gyakorlat tanítóra valló előadás igen élénk eszmecserét idézett elő, mely az előadó iránti elismeréssel fejeződött be. Ez után következett Bodnár József fol-

vasára „A kézimunka tanítása nálunk és külföldön” című tételről. A felolvasónak, ki az elmúlt szünetidőben két hónapot töltött a slójd tanfolyamon, az ügy iránti kiváló lelkesedése és szeretete nagy érdeklődést keltett az ügy iránt az egyesület tagjai között. Miután a gyűlés a felolvasónak szíveségéért köszönetet szavazott, határozatilag kimondatott, hogy a felolvasó által bemutatott s Guttemberg Pál bpesti tanár által írott e szakba vágó munkája mindegyik egyesületi tag részére megrendeltessék s a minden jó és nemes iránt élénken érdeklődő főszolgabírónk Dr. Kresmárik János úr által karácsony és újév között rendezendő s ez ügyre vonatkozó felolvasáson a tanító-egyesület teljes számban résztvegyen sőt az ügynek addig is mielő több hívet szerezni igyekezzenek A hangversenyt rendező bizottság jelentése s az előbbi gyűlések jegyzőkönyveinek felolvasása és hitelesítése után jó hatással volt az egyesület jegyzőjének Molnár Jánosnak ama jelentése, hogy művelt közönségünk az egyesület és egyáltalán a tanítók ügye iránt meglehetősen érdeklődik, s legalább arról győződött meg, midőn pártoló tagok szerzése alkalmával mindenütt a legnagyobb előzékenységgel s áldozatkészséggel találkozott, a gyűjtött összeget átadva mások által tovább is gyűjteni kéri a pártolókat. Legközelebbi gyűlés napja 1896. január első vasárnapja. Előadókkül felkértek Blonder Salamom s Rídeg János egyesületi tagok.

Esküvő. H a r a s z t y Sándor csaba-csüdi földbirtokos november 28-án vezette oltárhoz Csabán bájos aráját Rosenthal Iréu urhölgyet.

Kinevezés. Brüllor Ede járásbírói díj-nokot — lapunk munkatársát — az igazságügyminiszter a napokban nevezte ki körmöcbányai bírósági végrehajtónak. Gratulálunk a jól kiérdemelt ki nevezéshez.

Meghívó. Folyó évi december hó 14-én Szarvason a Bárány vendéglő nagy termében, a szarvasi ifjuság Zártkörű Táncmulatságot rendez. Béléptidij 1 frt. Családjegy 2 frt. Kezdeté 8 órakor.

Vadászatok. Folyó hó 1-én folyt le Kákán K o n t ú r J ó z s e f birtokán, a jelzett vadászat, melyen 14 vadász 19 nyulat lött. Tegnap rendeztek a szarvasi gazdák Décsenti vadászatot, melynek eredményét lapunk jövő számában jelezzük.

Haláleset. Szép reményekre jogosító élet fonala szakadt el a mult hó végén. Főgymnasiumunk-alig egy-két év előtt végzett kiválóan tehetséges növendékét Lichtenstein Zoltánt vitte korai sirba a mellbetegség. Őszinte részvételt gondolunk a néhány év előtt életerős, daliás ifjúra, kiből akkor még senki sem sejtette az őt hamar elorvasztó gyógyíthatatlan betegségét.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
S Z I K E S A N T A L.

Hirdetés.

A Beliczal uti Frankó féle házamban egy utcza, egy udvari szoba s raktárhelyiség azonnal bérbe-kiadó.

Dr. Haviár Gyula.

6940/895

Pályázati hirdetmény.

Békésvármegyéhez tartozó Szarvas nagyközségben az életfogytiglan választandó községi

mérnök-számvevői állása

lemondás folytán üresedésbe jöven annak betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása 1200 frt évi készpénzfizetésből s a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjjak szedhetési jogából áll.

Fölhivom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtnak, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat hozzám f. évi december 29-ig benyujtsák. Később érkező folyamodványokat nem fogok figyelembe venni.

A választás f. évi december 30-án d. u. 3 órakor fog Szarvas község-házánál meg-ejtetni.

Szarvas, 1895. November 26.

Kresmárik, főszolgabíró.

H I R D E T M É N Y !

A magyar osztálysorsjáték második osztályának huzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.
Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig :

egy egész sorsjegy 80 koronaért
egy tized sorsjegy 8 koronaért és
egy huszad sorsjegy 4 koronaért

az ismert elárusítóknál kaphatok, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak, Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hoz-
zánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 29-én.

Magyar osztálysorsjáték-igazgatóság.

M á r 1895. d e c z e m b e r h ó 6—14-ig

ejtetik meg a

Magyar osztálysorsjáték
nagy nyereményhuzása,

melyben 21499 pénznyeremény kerül

n é g y m i l l i ó 332.000 k o r o n a
összértékben kisorsolásra, többek között egy **600000** koronás jutalom
400.000, 200.000, 100.000, 60.000 stb. stb. koronás
nyereményekkel.

**A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb
esetben **EGY MILLIO** korona.**

A sorsjegyekárai: 1 egész 40 frt, 1 fél 20 frt, 1 tized 4 frt, 1 huszad 2 frt.
(Postó fejében ajánlott levélért 15 kr. és nyereményjegyzékért 10 kr)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében esetleg utánvétellel is

Heintze Károly Budapest,

fő-elárusító

S z e r v i t a - t é r 3. s z á m.
sürgöny-cím LOTTOHEINTZE, Budapest.

Hogy a tisztelt közönség különböző számú több sorsjegy birtokában nagyobb nyeremény kilátáshoz jusson, — öt vagy ennél több
sorsjegy bevásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen eltérő számokat állítok össze tetszés szerinti egész, fél, tized és huszad sorsjegyek
ből — a fenti áron.

Sürgöny-cím ; Lottoheintze Budapest